

ХДХВ-ийн эсрэгбие илрүүлэх шинжилгээний хариу дүнгийн танилцуулга

.....
мэдээлэл авсан хүний овог нэр

.....
бүртгэлийн дугаар

БИ ДАРААХ ЗҮЙЛСИЙГ БАТЛАН МЭДЭГДЭЖ БАЙНА. Үүнд:

1) Өнөөдөр би,-ны өдөр ХДХВ-ийн эсрэг эсрэгбиетийн шинэжилгээнд миний биеэс авсан дээжийн шинжилгээний хариу **эерэг** дүнтэй гарсан тухай танилцлаа.

2) ХДХВ-ийн халдвар илэрсэнтэй холбоотой дараагийн шатны мэдээлэл авахын тулд тусгай мэргэжлийн клиникийн байранд цаг алдалгүй очиж үзүүлэх шаардлагатай тухай зааварчилгаа надад өгсөн.

3) **би бусад хүмүүст халдварын эх үүсвэр** болох боломжтой талаар анхааруулгыг надад өгсөн. Вирус нь дараах замаар дамжуулагддаг. Үүнд:

- цусаар
- бэлгийн хавьталаар
- жирэмслэлтийн үед, төрөлтийн явцад, хөхүүл үед эхээс хүүхдэд.

Энэхүү зааварчилгаагаар Танд дараах мэдээллийг өгч байна. Үүнд:

- та цус, эр бэлгийн эс, хөхний сүү, эрхтэн болон эд эсийн **донор байж болохгүй**
- та тарилгын зүү, тариур, мансууруулах бодисын уусмал болон бусад бэлдмэлийг бэлтгэх, мансууруулах бодисыг судсаар тарих хэрэгслийг **бусадтай ээлжлэн хэрэглэхгүй байх**
- та шивээс, пирсинг, маникюр, педикюр, сахал хусах, шүд цэвэрлэх хэрэгсэл гэх мэт цусанд будагдсан зүйлсийг **бусадтай ээлжлэн хэрэглэхгүй байх**
- хэрэв ямар нэгэн зүйлс таны цусаар бохирлогдсон тохиолдолд (жишээлбэл гэмтэл, хамраас цус алдах, сарын тэмдэг) цус үсэрч бохирдсон зүйлсийг аюулгүй устгах, буцалгах эсвэл халдваргүйжүүлэх шаардлагатай
- та бэлгийн замаар дамжих өвчний тархах эрсдэлийг бууруулах **аюулгүй сексийн зарчмуудыг баримтлах** шаардлагатай
- та үзлэг, эмчилгээ эхлэхээс болон хэвтэн эмчлүүлэхийн өмнө тээгч гэдгээ эмчид **мэдэгдэх үүрэгтэй**

ХДХВ-ийн халдвар илэрсэнээр харилцааны зан үйлийн болон түүнийг цаашид тархахаас сэргийлэхтэй холбоотой үндсэн зарчмуудын тухай зааварчилгааг надад өгсөн, би зааварчилгааг ойлгосон.

Хэрэв та өөрийн хайхрамжгүй үйлдлээр санаатай эсвэл санамсаргүй байдлаар халдварт өвчин тараасан эсвэл тархах эрсдлийг нэмэгдүүлсэн тохиолдолд Хуулийн эмхэтгэлийн 40/2009 дугаар Эрүүгийн хуулийн (Хүний халдварт өвчний тархалтын тухай § 152, Хайхрамжгүй байдлаас үүдэлтэй хүний халдварт өвчний тархалтын тухай § 153 дугаар заалт) дагуу **эрүүгийн хариуцлага хүлээх** эрсдэлд өөрийгөө оруулж болохыг анхаарна уу.

Овог нэр:

Гарын үсэг:

Огноо:

Зааварчилгаа өгсөн

Гарын үсэг:

Огноо:

Гарын үсэг зурахаас татгалзах боломжит шалтгаанууд:

Хүний дархлал хомсдолын вирус (ХДХВ)-ийн халдвар авсан хүнд зориулсан мэдээлэл

Та дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ) гэж нэрлэгддэг дархлааны тогтолцооны ноцтой эмгэг үүсгэдэг вирусын халдвар авсан нь тогтоогдсон. ХДХВ-ийн халдвар авсан хүн бусад хүмүүст халдварын эх үүсвэр болдог. Вирус нь дараахь байдлаар дамжуулагддаг. Үүнд:

- цусаар
- бэлгийн хавьталаар
- жирэмслэлтийн явцад, төрөлтийн явцад, хөхүүл үед эхээс хүүхдэд

Энэхүү зааварчилгаагаар Танд дараах мэдээллийг өгч байна. Үүнд:

- та цус, эр бэлгийн эс, хөхний сүү, эрхтэн болон эд эсийн **донор байж болохгүй**
- та тарилгын зүү, тариур, мансууруулах бодисын уусмал болон бусад бэлдмэлийг бэлтгэх, мансууруулах бодисыг судсаар тарих хэрэгслийг **бусадтай ээлжлэн хэрэглэхгүй байх**
- та шивээс, пирсинг, маникюр, педикюр, сахал хусах, шүд цэвэрлэх хэрэгсэл гэх мэт цусанд будагдсан зүйлсийг **бусадтай ээлжлэн хэрэглэхгүй байх**
- хэрэв ямар нэгэн зүйлс таны цусаар бохирлогдсон тохиолдолд (жишээлбэл гэмтэл, хамраас цус алдах, сарын тэмдэг) цус үсэрч бохирдсон зүйлсийг аюулгүй устгах, буцалгах эсвэл халдваргүйжүүлэх шаардлагатай
- та бэлгийн замаар дамжих өвчний тархах эрсдэлийг бууруулах **аюулгүй сексийн зарчмуудыг баримтлах шаардлагатай, ялангуяа:**
 - үтрээ болон шулуун гэдсээр бэлгийн хавьталд орохдоо **бэлгэвч хэрэглэх**
 - бэлгэвчийг аман сексийн үед ч хэрэглээрэй, учир нь шулуун гэдсээр эсвэл үтрээний бэлгийн хавьталд орохтой адил бэлгийн замын халдварт өвчний халдвар нянгаар дамжих эрсдэлтэй байдаг
 - тосолгооны материал ашиглах (тосон биш, ус эсвэл силикон дээр суурилсан)
 - аман бэлийн хавьтал хийх үед үрийн шингэн аманд орохоос болгоомжлох
 - өөрийгөө болон хамтрагчаа буйлнаас цус гарах, ам, бэлэг эрхтэн болон хошногон дотор шархтай, урагдалттай үед хавьталд орохоос хамгаалаарай
 - арьс, салст бүрхэвчийг гэмтээх цуст бэлгийн харьцааны дадлаас зайлсхийх
 - согтууруулах ундаа, мансууруулах бодисын нөлөөн дор бэлгийн харьцаанд орохгүй байх
 - байнгын хамтрагчийн харилцаа бий болгохыг хичээх, бэлгийн хамтрагчаа солихгүй байх

Вирусын эсрэг эмийг тогтмол хэрэглэж, цусанд вирус илрэхгүй байх төлөвт хүрэх нь халдварыг мэдэгдэхүйц бууруулахад хүргэдэг. ХДХВ-ийн халдвартай хүн дор хаяж зургаан сарын турш вирусын эсрэг үр дүнтэй эмчилгээ хийлгэж, одоогийн байдлаар дахин давтан хийсэн (сүүлийн 6-12 сард дор хаяж 2 удаа) ХДХВ-ийн төвийн эмчийн диспансерийн үзлэгээр цусанд вирус илрээгүй болох нь батлагдсан тохиолдолд л **хамгаалалтгүй бэлгийн харьцаанд (бэлгэвчгүйгээр)** орох боломжтой. Хэрэв та энэ журмыг сонгохоор шийдсэн бол моногам харилцаатай байх ёстой бөгөөд хамтрагч мэдсэн байх ёстой. **Аюулгүй бэлгийн харилцааны дээрх зарчмуудыг** (түүний дотор бэлгэвч тогтмол хэрэглэх) **дагаж мөрдөх** нь ХДХВ-ийн халдвартай бүх хүмүүс болон тэдний хамтрагчдад илүү найдвартай байдаг. Энэ нь ХДХВ болон бусад бэлгийн замын халдварт өвчнийг өөр бусдад дамжуулах, түүнчлэн өөрөө (жишээлбэл, эмэнд тэсвэртэй ХДХВ, гепатитын вирус) -ийн халдвар авах эрсдэлийг бууруулах болно.

Хэрэв та өөрийн хайхрамжгүй үйлдлээр санаатай эсвэл санамсаргүй байдлаар халдварт өвчин тараасан эсвэл тархах эрсдэлийг нэмэгдүүлсэн тохиолдолд Хуулийн эмхэтгэлийн 40/2009 дугаар Эрүүгийн хуулийн (Хүний халдварт өвчний тархалтын тухай § 152, Хайхрамжгүй байдлаас үүдэлтэй хүний халдварт өвчний тархалтын тухай § 153 дугаар заалт) дагуу **эрүүгийн хариуцлага хүлээх** эрсдэлтэй болохыг анхаарна уу.

Та **өөрийн бэлгийн хамтрагч** - эмэгтэй хамтрагч – хамтрагчдаа ХДХВ-ийн халдвар илрүүлэх шинжилгээнд хамруулахыг уриалах хэрэгтэй. Ингэснээр халдварын цаашдын тархалтаас сэргийлж, халдвар авсан хүмүүст эмчилгээг цаг тухайд нь эхлүүлэх боломжийг олгоно. Хэрэв та бэлгийн хавьтагчиддаа ХДХВ-ийн халдвартай гэдгээ мэдэгдэхийг хүсэхгүй байгаа бол ХДХВ-ийн төвийн эмч эсвэл бүсийн эрүүл ахуйн станцын халдвар судлаачдад мэдэгдээрэй, бид өөрсдөө тэдэнтэй уг мэдээллийн эх сурвалж болох таны тухай мэдээлэл өгөхгүйгээр холбоо барина.

ХДХВ-ийн вирусын халдвар нь гэр, ажлын байр, сургуулийн анги хамт олны ердийн харилцааны үед дамждаггүй. Та гал тогоо, угаалгын өрөө, бие засах газар, нийтийн хоолны болон байрлах байр, усан бассейн гэх мэтийг бусад хүмүүстэй хязгаарлалтгүйгээр хуваалцах боломжтой. ХДХВ-ийн халдвар нь халдвар тээгчийн ажиллах явцад ямар нэгэн хязгаарлалт хийх шалтгаан болохгүй - эрүүл мэндийн бусад асуудал эсвэл нийгмийн эрүүл мэндийг хамгаалах байгууллагаас тогтоосон арга хэмжээний улмаас урьдчилан сэргийлэх шаардлагагүй бол та **ямар ч ажил, мэргэжил эзэмшиж, хийж гүйцэтгэж болно**.

Та эрүүл мэндийн бүхий л салбарын, тэр дундаа шүдний эмчилгээ зэрэг шаардлагатай **эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг** ердийн нөхцөлд, бүрэн хэмжээгээр **авах эрхтэй**. Эрүүл мэндийн ажилтнууд хуульд зааснаар таны эрүүл мэндийн байдлын тухай нууцыг хадгалах үүрэгтэй. ХДХВ-ийн шинжилгээний хариу эерэг гарсан тухай мэдээллийг ажил олгогч, сургууль, нийгмийн болон оршин суух үйлчилгээний ажилтнуудад мэдэгддэггүй.

Нийгмийн эрүүл мэндийг хамгаалах тухай Хуулийн эмхэтгэлийн 258/2000 дугаар хууль, түүний сүүлийн нэмэлт өөрчлөлт, 53-р зүйлд ХДХВ-ийн халдвар тээгч дараахь үүргийг хүлээнэ гэж заасан байна. Үүнд:

(1) Хүний дархлал хомсдолын вирусын улмаас халдвар авсны дараа хувь хүн, хэрэв энэ тухай эмч өөрт нь буюу хууль ёсны төлөөлөгчдөд нь мэдэгдсэн бол тэрээр дараахь зүйлийг хийх үүрэгтэй. Үүнд:

- a) эмнэлгийн хяналтанд байх, шаардлагатай лабораторийн шинжилгээ, халдварын эсрэг бусад арга хэмжээнд хамрагдаж **эмчилгээ хийлгэх үүрэгтэй**; хүний дархлал хомсдолын вирүсээр үүсгэгдсэн халдвар авснаас хойш хүнд өвчин туссан тохиолдолд эмчилгээ хийлгэх үүрэг хамаарахгүй;
- b) халдвар тээгч, халдварт өвчнийг дамжуулах буюу **бусдыг халдвар авахаас сэргийлэх талаар эмчийн өгсөн зааврыг дагаж мөрдөх**;
- c) халдвар тээгчийн улмаас бусдын эрүүл мэндэд аюул учруулах үйл ажиллагаа явуулахгүй байх,
- d) **үзлэг, эмчилгээ эхлэхээс өмнө, хэвтэн эмчлүүлэх тохиолдолд хэвтэн эмчлүүлэхийн өмнө ХДХВ тээгч болохоо эмчид мэдэгдэх**; тээгч сэтгэцийн эмгэгтэй тохиолдолд эрүүл мэндийн байдал нь боломжтой болсон даруйд мэдэгдэх,
- e) тусгай эрх зүйн зохицуулалтын дагуу нийгмийн үйлчилгээний газарт хэвтэн үйлчилгээ авах тухай холбогдох гэрээ байгуулахаас өмнө тус **эрүүл мэндийн ерөнхий эмчилгээ үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагад ХДХВ тээгч болохоо мэдэгдэх**;
- f) ерөнхий болон хүүхэд, өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлэгч бүртгэл хийж буй байгууллагад хувийн мэдээлэл (овог нэр, төрсөн огноо, байнгын болон түр оршин суугаа газар), хөдөлмөр эрхлэх байдал мөн эдгээрт гарсан өөрчлөлтийг мэдэгдэх.

Эцэст нь Танд, өөрийн ашиг сонирхлын үүднээс **ХДХВ-ийн төвд тогтмол үзлэгт хамрагдаж байх** (дүрэм журмын дагуу 3 сар тутамд эмчийн үзлэг, хагас жилд нэг удаа цусны шинжилгээ хийлгэх), **санал болгож буй эмүүдийг тогтмол хэрэглэж байхыг** зөвлөж байна. Анагаахын шинжлэх ухаан нь ХДХВ-ийн вирусийг хараахан бүрэн устгаж чадахгүй байна. Гэсэн хэдий ч эрт оношлох, вирусын эсрэг эмийг удаан хугацаагаар хэрэглэх, эрүүл мэндийн үзлэгт тогтмол хамрагдах нь ДОХ-оос урьдчилан сэргийлж, бүрэн дүүрэн сэтгэл хангалуун амьдрах боломжийг олгоно.

Өнөөдөр би өөрийн ХДХВ-ын халдварын тухай болон, тархах боломж, түүнээс хэрхэн сэргийлэх талаарх зааварчилгааг авлаа, мөн дээр дурдсан бусад мэдээллийг надад өглөө. Би энэхүү зааварчилгааг ойлгосон, бүх зүйлийг асуух боломжийг надад олгосон.

Овог нэр: Гарын үсэг:

Огноо:

Зааварчилгаа өгсөн Гарын үсэг:

Огноо:

Гарын үсэг зурахаас татгалзах боломжит шалтгаанууд:

ХДХВ-ийн халдварыг эмчлэх тусгай байгууллагуудын жагсаалт

1. Буловка нэгдсэн эмнэлэг

Халдварт өвчин, шимэгч судлал болон халуун орны өвчин судлалын клиник
Карлын Их Сургуулийн 1, 2, 3-р Анагаах ухааны факультет, ХДХВ-ийн төв,
Будинова 67/2, Праг 8, 180 81
Утас: 266 082 629, 266 082 772

2. Ческэ Будеёвицийн Эмнэлэг ХК

ХДХВ-ийн төв, Божены Немцове 585/54, Ческэ Будеёвици, 370 01
Утас: 387 874 656

3. Пилзень хотын нэгдсэн эмнэлэг

Халдварт өвчин, аялалын анагаах ухааны клиник, ХДХВ-ийн төв,
Др. Эдвард Бенеш 1128/13, Пилзень–Боры, 305 99
Утас: 377 402 546

4. Усти над Лабем хотын Масарыкийн нэрэмжит эмнэлэг, Аймгийн эрүүл мэнд, ХК.

Халдварт өвчний тасаг, ХДХВ-ийн төв, Нийгмийн халамж 12А, Усти над Лабем, 401 13
Утас: 477 112 625

5. Храдец Кралове хотын нэгдсэн эмнэлэг

Халдварт өвчний клиник, ХДХВ-ийн төв, Соколска 581, Градец Кралове, 500 05
Утас: 495 832 329 , 495 832 531

6. Брно хотын нэгдсэн эмнэлэг эмнэлэг

Халдварт өвчний клиник, ХДХВ-ийн төв, Жихлавска 20, Брно–Бохунице, 625 00
Утас: 532 232 017 , 532 232 269

7. Острава хотын нэгдсэн эмнэлэг

Халдварт өвчний клиник, ХДХВ-ийн төв,
11-р сарын 17 гудамжны 1790/5, Острава Поруба, 708 52
Утас: 597 374 272

8. Цэргийн төв эмнэлэг - Праг хотын Цэргийн нэгдсэн эмнэлэг

Карлын Их сургуулийн 1 дүгээр Анагаах ухааны факультет, Цэргийн төв эмнэлэгийн,
Халдвар өвчний клиник, Воеэнскэ нэмоцницэ 1200, Праг 6, 169 02
Утас: 973 208 255

9. Аймгийн эмнэлэг Liberec, ХК

ХДХВ төвийн халдварт өвчний хэлтэс, Хусова 10, Либерец, 460 63
Утас: 485 312 297